

**Χαιρετισμός του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ενέργειας στην Γενική
Συνέλευση του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών
Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ)**

Λευκωσία, 21 Ιουλίου 2021

Κυρίες και κύριοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που αποδέχθηκα την πρόσκληση του προέδρου του Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ) να απευθύνω χαιρετισμό κατά τη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου.

Αρχικά, θέλω να σας ευχαριστήσω θερμά για την πρόσκληση αλλά κυρίως να σας συγχαρώ για την δική σας καθοριστική συμβολή στην προσπάθεια για αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για επίτευξη των εθνικών στόχων ΑΠΕ καθώς και για την μέχρι τώρα εξαιρετη συνεργασία μεταξύ Υπηρεσίας Ενέργειας και ΣΕΑΠΕΚ.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία, στα τέλη του 2019, η συνολική συνεισφορά των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας, ανήλθε στο 13,84%, και έχουμε ήδη ξεπεράσει από το 2018 τον εθνικό υποχρεωτικό στόχο για μερίδιο ΑΠΕ 13% το 2020. Αντίστοιχα το 2019 η συνεισφορά των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή ανήλθε στο 10,16%, στον τομέα της θέρμανσης-ψύξης στο 35,1% και στις μεταφορές στο 3,3%. Αναμφίβολα θα πρέπει να γίνουν αρκετά περισσότερα για να πετύχουμε τους νέους αυξημένους στόχους που έχουν τεθεί για την επόμενη δεκαετία.

Το ΥΕΕΒ λειτουργεί, όπως γνωρίζεται, εδώ και χρόνια με ιδιαίτερη επιτυχία αριθμό Σχεδίων για την παροχή στήριξης ή/και χορηγίας για την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ανανεώσιμων πηγών.

Συγκεκριμένα, από το 2013 βρίσκεται σε λειτουργία το «Σχέδιο για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ίδια-κατανάλωση» που παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους καταναλωτές ηλεκτρισμού να παράγουν και να καταναλώνουν το δικό τους ηλεκτρικό ρεύμα με τη χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων ή/και άλλων συστημάτων ΑΠΕ, με τη μέθοδο του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering), του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing) και της αυτοπαραγωγής. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Σχεδίου, μέχρι τα τέλη του Απριλίου 2021, έχουν εγκατασταθεί συνολικά 85MW φωτοβολταϊκών συστημάτων στην κατηγορία του net-metering, 14MW στην κατηγορία του

net-billing και 2,7MW στην κατηγορία της αυτοπαραγωγής. Επιπρόσθετα έχει εγκατασταθεί και ένα σύστημα εκμετάλλευσης βιομάζας ισχύος 2,4MW στην κατηγορία του συμπηφισμού λογαριασμών (net-billing).

Για την προώθηση εμπορικών έργων ΑΠΕ ηλεκτροπαραγωγής, το ΥΕΕΒ έχει λειτουργήσει δύο Σχέδια στήριξης που αφορούσαν την αδειοδότηση έργων που θα ενταχθούν στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού. Το ενδιαφέρον των επενδυτών ήταν ιδιαίτερα αυξημένο και για τα δύο Σχέδια. Στο πρώτο Σχέδιο, που λειτούργησε το 2018, «Σχέδιο για την παραγωγή ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού» έχουν ενταχθεί 75 φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 101,4MW, εκ των οποίων 66 έργα συνολικής ισχύος 85,4MW είναι σήμερα σε λειτουργία.

Στα πλαίσια του δεύτερου Σχεδίου, που λειτούργησε το 2019, «Σχέδιο για την Παραγωγή Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στο Πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού, με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού», έχουν ενταχθεί 144 φωτοβολταϊκά πάρκα δυναμικότητας 238MW και ένα αιολικό πάρκο ισχύος 18MW. Στο παρόν στάδιο είναι σε λειτουργία εννέα (9) φωτοβολταϊκά συστήματα δυναμικότητας 10,9MW.

Παράλληλα καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για βελτίωση των υφιστάμενων κανονισμών και καθεστώτων στήριξης, έτσι ώστε να συμβαδίζουν με τις συνεχείς εξελίξεις στον τομέα και τις ανάγκες των καταναλωτών.

Όσον αφορά την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ, με συνολικό προϋπολογισμό που ανέρχεται στα €7,7 εκατ. ευρώ, το Υπουργείο Ενέργειας έχει ετοιμάσει αριθμό Σχεδίων Χορηγιών τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ταμείο, δίνοντας στους πολίτες την ευκαιρία να προβούν σε επενδύσεις που θα βοηθήσουν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και, κατά συνέπεια, του οικογενειακού τους προϋπολογισμού και του ενεργειακού τους αποτυπώματος.

Τα Σχέδια Χορηγιών του 2021 έχουν δεχτεί σημαντικές βελτιώσεις και απλοποιήσεις, ενώ σημαντική καινοτομία είναι ο διπλασιασμός της επιχορήγησης στις ορεινές περιοχές. Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί ότι τα Σχέδια έχουν περιληφθεί στις προτάσεις για χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η υποβολή και διεκπεραίωση των αιτήσεων γίνεται πλέον μόνο ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας του Ταμείου. Η σχετική πύλη

υποβολής αιτήσεων, καθώς επίσης τα έντυπα και οι απαιτήσεις έχουν αναθεωρηθεί και απλοποιηθεί ώστε να καταστούν πιο φιλικά για το κοινό και τις επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, για σκοπούς διευκόλυνσης των αιτητών κατά την υλοποίηση της επένδυσής τους, έχουν ετοιμαστεί ενημερωτικά έντυπα τα οποία παρέχουν χρήσιμες συμβουλές και τεχνική καθοδήγηση για κάθε είδος δαπάνης.

Πιο αναλυτικά, το Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας στις κατοικίες για το έτος 2021 παρέχει χορηγία για θερμομόνωση οροφών, εγκατάσταση ΦΒ ή συνδυασμό των δύο σε υφιστάμενες κατοικίες. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται σε €7,31 εκατ. και αναμένεται να καλύψει περίπου 4.500 αιτήσεις. Μέχρι στιγμής υποβλήθηκαν περίπου 1300 αιτήσεις εκ των οποίων οι 1200 αφορούν εγκατάσταση ΦΒ.

Επιπρόσθετα κατά το 2021 είχε προκηρυχθεί το Σχέδιο Χορηγιών για εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης σε κατοικίες. Το Σχέδιο έληξε στις 13/07/2021 αφού υποβλήθηκαν 1000 αιτήσεις και συμπληρώθηκε το σχετικό όριο. Πρόθεση του Υπουργείου είναι να επαναπροκηρύξει το συγκεκριμένο Σχέδιο και το επόμενο χρόνο.

Σήμερα βρίσκεται σε ισχύ το Σχέδιο χορηγιών για την εγκατάσταση/επέκταση φωτοβολταϊκών συστημάτων ή και σημείων φόρτισης και έξυπνων μετρητών σε οικίες, για τη φόρτιση ηλεκτρικού ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in, καθώς και το Σχέδιο χορηγιών για προώθηση των ενεργειακών ελέγχων σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σημειώνεται ότι εντός του τρίτου τριμήνου του 2021 αναμένεται να προκηρυχθεί και το Σχέδιο χορηγιών για χρηματοδότηση έργων ΑΠΕ και ΕΞΕ σε δήμους/κοινότητες και ΜΚΟ. Στόχος του Σχεδίου είναι η υλοποίηση μεγάλης κλίμακας έργων ΑΠΕ/ΕΞΕ από δημόσιες/τοπικές αρχές σε εγκαταστάσεις κοινής ωφελείας (δημοτικά κτήρια, νηπιαγωγεία, γηροκομεία, γήπεδα, κλπ). Σε κατοπινό στάδιο προγραμματίζεται να προκηρυχθεί και το Σχέδιο για την εγκατάσταση συμπλέγματος σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

Κυρίες και κύριοι,

Το ΥΕΕΒ αξιοποιεί στο μέγιστο βαθμό τους Ευρωπαϊκούς Πόρους της νέας περιόδου 2021-2030 για υλοποίηση έργων και σχεδίων που θα

συμβάλουν στην επίτευξη των εθνικών υποχρεώσεων για ΑΠΕ και ΕΞΕ. Ήδη ετοιμάζονται προτάσεις και Σχέδια για την αποθήκευση ενέργειας και τη χρήση ΑΠΕ στη βιομηχανία, τα οποία θα υποβληθούν για συγχρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά Ταμεία, ενώ έχει ήδη ενταχθεί αριθμός έργων και Σχεδίων στα Ταμεία Συνοχής και Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ύψους πέραν των €560 εκ., για προώθηση χρήσης των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας, σε δημόσια κτίρια, κατοικίες, επιχειρήσεις, σχολεία, στρατόπεδα, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, στην ύδρευση και στις μεταφορές.

Στο ίδιο πλαίσιο, έχει ενταχθεί προς χρηματοδότηση έργο για δημιουργία ένας σημείου επαφής (one-stop-shop) που θα έχει ως βασικό στόχο την απλοποίηση και επίσπευση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και τη λειτουργία πλατφόρμας για ηλεκτρονική υποβολή και εξέταση των αιτήσεων αδειοδότησης και τη διευκόλυνση των ενεργειακών αναβαθμίσεων. Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία Ενέργειας σε συνεργασία με όλες τις αρμόδιες αρχές καθώς και με φορείς του ιδιωτικού τομέα, έχει ήδη ξεκινήσει τη διαδικασία για τη δημιουργία του σημείου επαφής (one-stop-shop).

Παράλληλα η Υπηρεσία Ενέργειας έχει προχωρήσει στην εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σε σχέση με τη χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ. Το προσχέδιο της μελέτης έχει ήδη ολοκληρωθεί και η Τελική Έκθεση θα υποβληθεί στην περιβαλλοντική αρχή περί τα τέλη Ιουλίου, όπου θα τεθεί σε Δημόσια Διαβούλευση όπως προνοεί η σχετική νομοθεσία.

Για σκοπούς εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2018/2001/ΕΕ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νομοσχεδίου με το οποίο θα αντικατασταθεί ο υφιστάμενος νόμος, το οποίο έχει κατατεθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Με τη νέα νομοθεσία, εισάγονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις για την περεταίρω διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο καθώς και την ενδυνάμωση του ρόλου και της συμμετοχής των πολιτών στα ενεργειακά δρώμενα και σε θέματα σχετικά με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, εισάγονται πρόνοιες αναφορικά με την ενίσχυση της αυτοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και τη λειτουργία κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, στα πλαίσια των οποίων πολίτες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τοπικές αρχές, θα μπορούν να συμμετέχουν από κοινού στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση έργων ΑΠΕ.

Ρυθμίσεις για την προώθηση των ΑΠΕ στα κτίρια τίθενται ήδη και μέσα από τη νομοθεσία για τη ρύθμιση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις 14 Ιουλίου 2021, έχει ανακοινωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέο πακέτο ρυθμιστικών μέτρων για επιτάχυνση της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την επίτευξη του νέου Ευρωπαϊκού στόχου για μείωση τους, ο οποίος αυξάνεται από 40% σε 55% το 2030, σε σχέση με τα επίπεδα εκπομπών το 1990. Το πακέτο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων προτάσεις για αναθεώρηση της υφιστάμενης Οδηγίας ΑΠΕ καθώς και της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση. Με την αναθεώρηση της Οδηγίας για τις ΑΠΕ, προτείνεται αύξηση του συνολικού στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μερίδιο ΑΠΕ το 2030 από 32% σε 40%, με συνεπακόλουθη αύξηση των μεριδίων συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους. Επιπρόσθετα προτείνεται η εισαγωγή αυστηρότερων μέτρων και στόχων για χρήση ΑΠΕ στους τομείς των μεταφορών, της θέρμανσης-ψύξης, τα κτίρια και τη βιομηχανία, ενώ προτείνονται αυστηρότερα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τη χρήση βιομάζας από ξυλεία.

Οι νέες αυτές προκλήσεις καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση του Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού για το 2030, με μία ολιστική προσέγγιση για ταυτόχρονη επίτευξη όλων των εθνικών στόχων και υποχρεώσεων για την ενέργεια και το κλίμα με τον πιο οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Ταυτόχρονα, καθιστούν αναγκαία και την ενδυνάμωση της συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και συνδέσμους επαγγελματιών αλλά και με την κοινωνία των πολιτών.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον πρόεδρο και τα μέλη του ΣΕΑΠΕΚ για τη στενή και συνεχή συνεργασία με την Υπηρεσία Ενέργειας και να ευχηθώ αυτή η συνεργασία να συνεχιστεί, με γνώμονα πάντα τον κοινό σκοπό, δηλαδή την ταχύτερη μετάβαση της χώρας σε μια πράσινη οικονομία.

Σας ευχαριστώ πολύ.